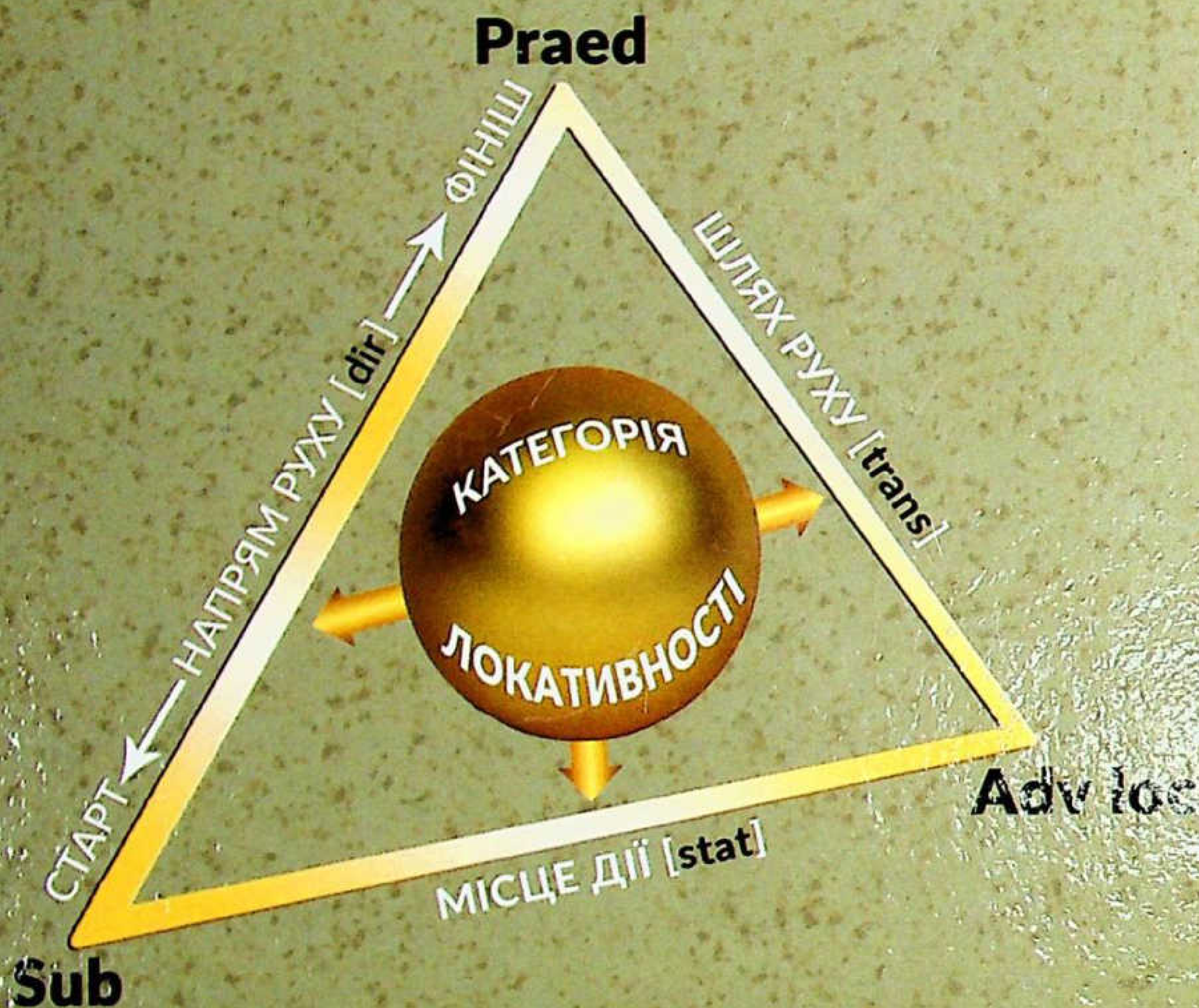

Микола СТЕПАНЕНКО

ПРОСТОРОВІ ПОШИРЮВАЧІ У СТРУКТУРІ ПРОСТОГО РЕЧЕННЯ

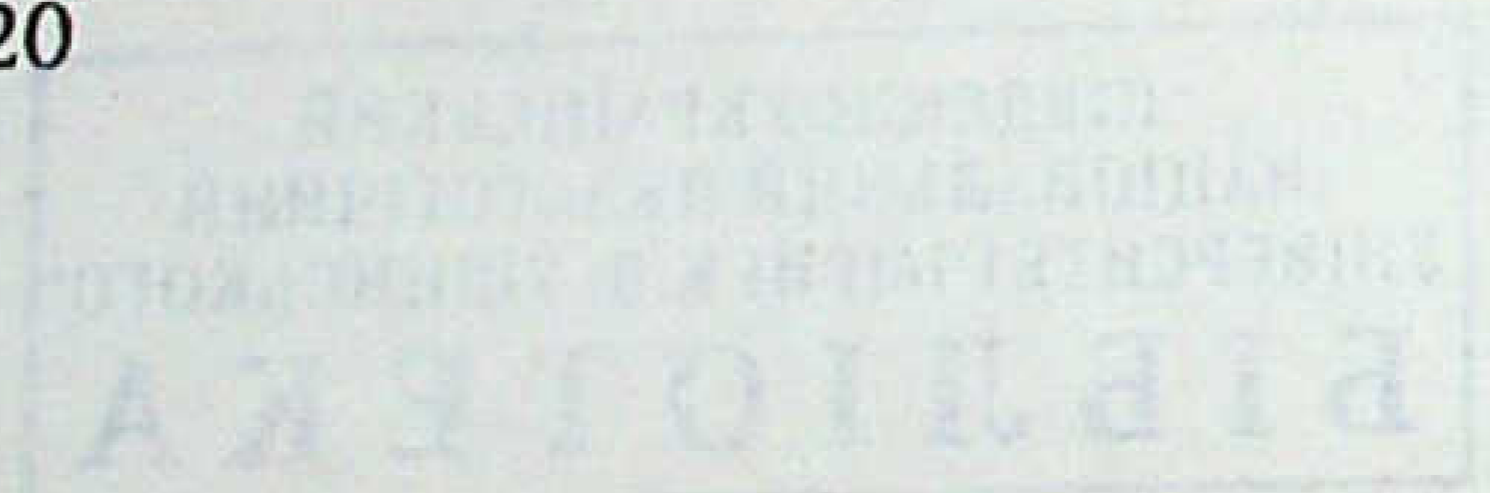
7/3

Микола Степаненко

**ПРОСТОРОВІ ПОШИРЮВАЧІ У
СТРУКТУРІ ПРОСТОГО РЕЧЕННЯ**

Монографія

Полтава
ПП "Астрая"
2020

УДК 811. 161. 2: 81' 367. 332. 1 / 3
С-79

Рецензенти:

- К. Г. Городенська**, доктор філологічних наук, професор
(Інститут української мови НАН України);
- Л. В. Шитик**, доктор філологічних наук, професор
(Черкаський національний університет імені Богдана
Хмельницького);
- Л. І. Мацько**, доктор філологічних наук, професор, дійсний член АПН України
(Національний педагогічний університет імені Михайла
Драгоманова).

Степаненко М.

С79 Просторові поширювачі у структурі простого речення :
монографія. 2-ге вид. перероб. і доп. / М. Степаненко. – Полта-
ва : ПП “Астрая”, 2020. – 576 с.

ISBN 978-617-7669-87-5

У монографії окреслено лінгвістичний статус категорії локативності у співвідношенні з її філософським трактуванням; з’ясовано місце її в семантичній структурі речення; досліджено умови обов’язкового / факультативного функціонування просторових поширювачів у реченні; виділено чинні в сучасній українській мові диференційовані значення загального плану змісту “носій процесуальної ознаки + процесуальна ознака + просторові межі реалізації процесуальної ознаки” і формально-граматичні засоби репрезентації їх на рівні речень структурної схеми Sub + Praed + Adv loc; виявлено ознаки внутрішньої системної організації простих речень із локативним типом детермінації.

Для науковців, викладачів, аспірантів та студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів.

УДК 811. 161. 2: 81' 367. 332. 1 / 3

Затвердила до друку вчена рада
Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка
(протокол № 16 від 30 червня 2020 р.).

ISBN 978-617-7669-87-5

© Степаненко М. І., 2020
© ПП “Астрая”, 2020

ЛФ 9740

Зміст

Передмова	3
Розділ I. Теоретичні засади дослідження	7
I.1. Поняття структурної схеми речення	7
I.2. Автосемантичність / синсемантичність дієслова-предиката й валентна структура речення	19
I.3. Префіксально-безпрефіксна будова дієслова-предиката й валентна структура речення	25
I.4. Категорія локативності та її місце в семантичній структурі речення.....	30
Розділ II. Взаємодія формально-граматичної й семантичної валентності у структурі речень із локативно-директивним поширювачем	50
II. 1. Речення структурної субмоделі Sub + Praed + Adv [prep + Nx] loc [dir: start] як репрезентанти значення “носій процесуальної ознаки + процесуальна ознака + напрям реалізації процесуальної ознаки: вихідний пункт руху”	50
II.1.1. Диференційовані значення загальної семантики “напряму руху: вихідний пункт руху” і формально-граматичні засоби реалізації їх у реченні структурної моделі Sub + Praed + Adv [prep + Nx] loc [dir: start]	50
II.1.2. Речення полісемантичної структури	63
II.1.3. Речення моносемантичної структури	116
II.2. Речення структурної моделі Sub + Praed + Adv [prep + Nx] loc [dir: fin] як репрезентанти зна-	

чення “носій процесуальної ознаки + процесуальна ознака + напрям реалізації процесуальної ознаки: кінцевий пункт руху”	138
II.2.1. Диференційовані значення загальної семантики “напряму руху: кінцевий пункт руху” й формально-граматичні засоби реалізації їх у реченнях структурної моделі Sub + Praed + Adv [prep + Nx] loc [dir: fin]	138
II.2.2. Речення полісемантичної структури	148
II.2.3. Речення моносемантичної структури	206
II. 3. Речення структурної моделі Sub + Praed + Adv [Ad] loc [dir: start, fin] як репрезентанти значення “носій процесуальної ознаки + процесуальна ознака + напрям реалізації процесуальної ознаки”	251
II.4. Висновки до другого розділу	260
Розділ III. Валентна структура речень із локативно- транзитивним поширювачем	266
III.1. Речення структурних моделей Sub + Praed + Adv [prep + Nx] loc [trans], Sub + Praed + Adv [Nx] loc [trans] як репрезентанти значення “носій процесуальної ознаки + процесуальна ознака + шлях реалізації процесуальної ознаки”	266
III.1.1. Диференційовані значення загальної семантики “шлях руху” й формально-граматичні засоби реалізації їх у реченнях структурних моделей Sub + Praed + Adv [prep + Nx] loc [trans] і Sub + Praed + Adv [Nx] loc [trans]	266
III.1.2. Речення полісемантичної структури	271
III.1.3. Речення моносемантичної структури	302

III.2. Речення структурної моделі Sub + Praed + Adv [Ad] loc [trans] як репрезентанти значення “носій процесуальної ознаки + процесуальна ознака + шлях реалізації процесуальної ознаки”	329
III.3. Висновки до третього розділу.....	332
Розділ IV. Роль формально-граматичної й семантичної валентності у формуванні речень із локативно-статичним поширювачем.....	335
IV.1. Речення структурної субмоделі Sub + Praed + Adv [prep + Nx] loc [stat] як репрезентанти значення “носій процесуальної ознаки + процесуальна ознака + місце реалізації процесуальної ознаки”	335
IV.1.1. Диференційовані значення загальної семантики “місце дії” й формально-граматичні засоби реалізації їх у реченнях структурної моделі Sub + Praed + Adv [prep + Nx] loc [stat].....	335
IV.1.2. Речення полісемантичної структури.....	349
IV.1.3. Речення моносемантичної структури	396
IV. 2. Речення структурної моделі Sub + Praed + Adv [Ad] loc [stat] як репрезентанти значення “носій процесуальної ознаки + процесуальна ознака + місце реалізації процесуальної ознаки”	476
IV.3. Висновки до четвертого розділу	486
Висновки	490
Список використаної літератури	502
Список використаних джерел та їх умовних скорочень ...	550
Перелік умовних скорочень	571

Наукове видання

СТЕПАНЕНКО Микола Іванович

Просторові поширювачі у структурі простого речення

Монографія

Підписано до друку 18.09.2020 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний. Гарнітура «Minion Pro»
Друк різнографічний. Ум.-друк. арк. 33,5
Наклад 300 прим. Зам. № 64

Видавництво ПП «Астрая»
36014, м. Полтава, вул. Шведська, 20, кв. 4
Тел.: +38 (0532) 509-167, 611-694
E-mail: astraya.pl.ua@gmail.com, веб-сайт: astraya.pl.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 5599 від 19.09.2017 р.

Друк ФОП Гаража М. Ф.
36014, м. Полтава, вул. Шведська, 20, кв. 4
Тел.: +38 (0532) 509-167, 611-694
Дата державної реєстрації та номер запису в ЄДР
20.01.2003 р. № 2 588 017 0000 008109